

Tanska luopui sokeriverosta – mitä Suomi tekee?

Marraskuun alkupuolella Tanskan hallitus ilmoitti, että Tanska poistaa rasvaveron ja luopuu suunnitelmista säätää maahan sokerivero. Rasvaveron poistaminen ja sokeriverosta luopuminen kuuluvat Tanskan hallituksen ja opposition sopimiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on alentaa kuluttajahintoja ja parantaa tanskalais- tuotteiden kilpailukykyä. Yle:n uutisten mukaan Tanskan veroministeri **Holger K. Nielsen** oli todennut, että rasvaverosta koitui valtiolle myös suuria hallinnollisia kuluja, jotka eivät nykyisessä taloustilanteessa olleet järkeviä. Rasvavero ehtii olla Tanskassa voimassa vuoden, kun se lakautetaan vuoden 2012 lopussa.

Suomessa on sokeriveron käyttöön- ottoa selvitetty valtiovarainministeriön (VM) asettaman selvitystyöryhmän toimesta viime vuoden joulukuusta lähtien. VM:n asettamispäätöksen mukaan ”ta- voitteenä on halli- tusohjelman mukaisesti selvittää sellaista veromallia, joka parhaiten täyttää valtion- talouden fiskaaliset tavoitteet sekä samalla edistää terveellistä ravitsemusta”. Työryh- mä antoi heinäkuussa 2012 väliraportin, johon VM pyysi eri tahoilta lausuntoa. Suomen Leipuriliitto lähetti 23.8.2012 valtio- varainministeriöön sokeriveron käyttöön- ottoa vastustavan lausunnon. Leipuriliiton näkemyksen mukaan, jos valtiovalta tarvitsee lisää rahaa, se tulee toteuttaa elin- tarvikkeiden arvonlisäveroa nostamalla, ei uusilla työtä ja kustannuksia lisäävillä sään- nöksillä. Lausunto julkaistiin kokonaisuudessaan myös Leipuri-lehden numerossa 6/2012.

Sokeriveron vastustus on ollut Suomes- sa varsin laajaa. Leipuriliiton lisäksi soke- riveroa ovat vastustaneet muun muassa Elintarviketeollisuusliitto ry ja Suomen

Yrittäjät. ETL:n mukaan sokerivero estäisi terveen kilpailun ja heikentäisi yritysten kil- pailukykyä ja samalla siitä aiheutuisi mitta- va hallinnollinen taakka sekä yrityksille että verottajalle. Myös esimerkiksi mehiläistar- haajat vastustavat tiukasti sokeriveroa, siis ”rangaistusveroa”, kuten asian ilmaisi eräs raumalainen mehiläistarhaaja Maaseudun Tulevaisuudessa 14.11.2012 julkaistussa mielipidekirjoituksessa.

Tanskassa maailman ensimmäisellä ras- vaverolla yritettiin vaikuttaa kansalaisten kulutuskäyttäytymiseen ja elintapoihin. Mutta hyvin nopeasti tanskalaiset huo-

masivat, ettei rasva- verolla ollut niihin juurikaan vaikutusta. Tuotteita ostettiin en- tiseen malliin. Miksi Suomessa asiat oli- sivat toisin? Eivät ih- miset automaattisesti siirry terveellisempiin tuotteisiin. Jos soke- rivero tulee voimaan, voi pikemminkin käy- dä niin, että ihmiset ostavat entisen mää- rän sokeriveron ver-

ran kalliimpia herkuttelutuotteita ja jät- tävät terveellisemmät tuotteet kokonaan ostamatta.

Tanska luopui yhden vuoden kokeilun jälkeen epäonnistuneeksi havaitsemastaan rasvaverosta ja päätti olla kokeilematta lainkaan sokeriveroa. Mielenkiintoista on nähdä, mitä suomalaiset päättäjät nyt tekevät. Poliittinen tahtotila sokeriveron sää- tämiseksi on ollut huolestuttavan vahvaa ja sokeriveron toteuttamisen eteen on eri tahoilla nähty, ja taidetaan nähdä edelleen, paljon vaivaa. Valtiovarainministeriön aset- tama selvitystyöryhmä on varmaankin ist- tunut lukuisia tunteja kehitellen erilaisia tapoja etsien ”parasta vaihtoehtoa”, jolla sokerivero voitaisiin ottaa Suomessa käyt- töön. Erään työryhmän jäsenen kerrotaan todenneen, että ”sokerivero tulee joka ta- pauksessa Suomessa voimaan, tahdottiin

sitä tai ei”. Toivottavasti Tanskan esimerkki saa kyseisen työryhmän jäsenen kuitenkin miettimään asiaa ja sanomisiaan uudem- man kerran.

On kuitenkin selvää, että sokerivero ja sen käyttöönotto olisi yksi uusi byrokraatian lisäys suomalaisen leipomo- ja/tai kondito- riayrittäjän arkeen. Sokerivero aiheuttaisi yrityksille entisestään lisää työtä ja kustan- nuksia. Se aiheuttaisi lisää työtä ja kustan- nuksia myös valtiohallinnolle eli juuri niitä hallinnollisia kuluja, jotka ainakaan tans- kalaisten poliitikkojen mielestä eivät nykyisessä taloustilanteessa olleet järkeviä. Sokerivero olisi myös räikeästi ristiriidassa valtioneuvoston laatiman hallitusohjelman kanssa, jonka mukaan yrittäjien hallinnol- lista taakkaa tulee hallituskauden aikana keventää ja veroihin ja maksuihin liittyviä prosesseja tehostaa (ks. hallitusohjelma s. 39).

Oikein hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta. Nauttikaa toisistanne ja muista hy- vistä herkuttelutuotteista.

M. Väyrynen

Mika Väyrynen

